

Przeczytajcie wszystkie kolejne pomysły na wprowadzanie oszczędności – w dyskusji w grupie wybierzcie do 20 takich, które wydają Wam się najbardziej realne, możliwe do wprowadzenia oraz dające szansę uzyskania największych oszczędności w budżecie domowym. Możecie nawet spróbować podliczyć potencjalne oszczędności.

❖ Jedzenie

- ❖ Chodź na zakupy z listą i nie dokonuj zakupów spoza listy.
 - ❖ Nie przepłacaj na jedzeniu.
 - ❖ Ogranicz słodycze i napoje gazowane.
 - ❖ Ogranicz jedzenie „na mieście”, szykuj kanapki do szkoły, pracy.
 - ❖ Rób przetwory i własne produkty.
 - ❖ Przeglądaj zapasy jedzenia.
 - ❖ Rób hurtowe zakupy dla siebie i znajomych.
- #### ❖ Banki, finanse

- ❖ Zmień konto bankowe na takie bez opłat.
- ❖ Zamykaj nieużywane rachunki bankowe.
- ❖ Jeśli posiadasz bezpłatne, a niepotrzebne konta – zamykaj je, bo być może ograniczasz sobie możliwość skorzystania z promocji dla nowych klientów.
- ❖ Spłacaj kredyt walutą kupioną w kantorze internetowym.
- ❖ Oszczędzaj na długach – płac w terminie, określ optymalną kolejność spłacania długów.
- ❖ Negocjuj oprocentowanie zadłużenia na karcie kredytowej (i nie tylko).
- ❖ Skonsoliduj długi.
- ❖ Automatyzuj płatności za comiesięczne usługi – stałe zlecenia z konta.
- ❖ Potnij karty kredytowe, jeśli nie potrafisz zmniejszyć zadłużenia.
- ❖ **Ubezpieczenia**
- ❖ Szukaj najtańszego ubezpieczenia dla auta – najlepiej 2 miesiące przed terminem. Aktywnie poszukuj zniżek.

❖ Opłacić polisę jedną opłatą roczną.

❖ Transport

❖ Wybieraj optymalny środek transportu w Polsce.

❖ Zostań honorowym krwiodawcą.

❖ Podwoźcie się ze znajomymi do pracy.

❖ Jeźdź autem ekonomicznie.

❖ Jeźdź i parkuj zgodnie z przepisami - mandaty

❖ Zastąp samochód rowerem.

❖ Myj auto na myjni ręcznej.

❖ Zamień samochód na bardziej ekonomiczny.

❖ Jeśli nie masz auta, to dobrze zastanów się zanim je kupisz.

❖ Opłaty i wydatki domowe

- ❖ Wynajmujesz mieszkanie? Przeprowadź się bliżej pracy.
- ❖ Rozważ zmianę dostawcy prądu.
- ❖ Skorzystaj z taryfy dzień/noc.
- ❖ Nie kredytuj dostawców – jak nie musisz nie przedpłacaj.
- ❖ Zminimalizuj liczbę urządzeń pracujących w trybie czuwania.
- ❖ Odłączaj nieużywane urządzenia od zasilania.
- ❖ Wymień oświetlenie na energooszczędne.
- ❖ Zrezygnuj z niepotrzebnych abonamentów.
- ❖ Dbaj o lodówkę - odpowiada za 25% zużycia prądu w mieszkaniach.
- ❖ Nie uruchamiaj zmywarki, dopóki nie jest pełna.
- ❖ Stosuj domową higienę oszczędzania: gaś światło tam, oszczędnie spuszczaaj wodę, zakręcaj krany, uszczelniaj przecieki.
- ❖ Naucz się rozsądnie korzystać z ogrzewania.

- ❖ Zmień operatora komórkowego.
- ❖ Wyłącz wszystkie zbędne usługi telekomunikacyjne - analizuj rachunek telefoniczny.
- ❖ Zastąp żywą choinkę sztuczną.
- ❖ **Ubrania**
- ❖ Odwiedzaj ciucholandy / szmateksy.
- ❖ Mądrze korzystaj z wyprzedaży sklepów.
- ❖ Uwolnij swoje ciuchy.
- ❖ **Rozrywka**
- ❖ Szukaj taniej lub bezpłatnej rozrywki.
- ❖ Czytaj darmowe gazety i czasopisma wykładane do wspólnego użytku.
- ❖ Kupuj czasopisma rotacyjne ze znajomymi.
- ❖ Korzystaj z biblioteki.

- ❖ Umawiaj się ze znajomymi na wypożyczanie książek.
- ❖ Jesteś „zbieraczem”? Zastanów się po co Ci to.
- ❖ Nie wydawaj fortuny na dzieci - z dziećmi można się bawić tanio przy odrobinie inwencji.
- ❖ Korzystaj z mniejszych obiektów sportowych.
- ❖ Zakupy inne
- ❖ Korzystaj z programów lojalnościowych.
- ❖ Sam rób prezenty.
- ❖ Dawaj swoje usługi zamiast kupować produkty, np. przypilnowanie dzieci.
- ❖ Jeśli musisz kupować prezenty, to kupuj je przez cały rok.
- ❖ Unikaj zakupów impulsywnych.
- ❖ Jeśli coś chcesz, to wpisz to na listę prezentów dla siebie.

- ❖ Nie zabieraj dzieci na zakupy – w szczególności do centrów i hipermarketów.
- ❖ Sprawdzaj ceny przez komórkę.
- ❖ Nie traktuj zakupów jako sposób na odstresowanie.
- ❖ Zwracaj produkty do sklepu jeśli się rozmyślisz.
- ❖ Licz, czy bycie ekologicznym jest zawsze opłacalne.
- ❖ Kupuj za gotówkę - negocjuj rabat za zakup gotówką.
- ❖ Kupuj taniej w Internecie.
- ❖ Korzystaj z kuponów rabatowych i serwisów zakupów grupowych.
- ❖ Produkcuj chemię domową - proszek do prania, mydło i inne kosmetyki.
- ❖ **Różne**
- ❖ Sprzedaj zbędne przedmioty - *Allegro, Gumtree, Tablica.pl*
- ❖ Oddaj zbędne przedmioty.

- ❖ Szybko pozbywaj się niepotrzebnej elektroniki.
- ❖ Czyść używane sprzęty.
- ❖ Stosuj handel wymienny.
- ❖ Oddawaj metal, plastik, papier i elektrośmieci do skupów.
- ❖ **Zmiana nawyków**
- ❖ Nie oglądaj zbyt dużo telewizji.
- ❖ Rzuć palenie papierosów, alkohol i inne używki.
- ❖ Nie chodź do kina w weekendy.
- ❖ Wrzucaj drobniaki do skarbonki.
- ❖ Spisuj wydatki i planuj wydatki.
- ❖ Przeliczaj zakupy na liczbę godzin pracy.
- ❖ Naucz się rozmawiać ze sobą - Pytaj siebie „Czy naprawdę tego potrzebuję?” i „Dlaczego chcę to kupić?”

- ❖ Analizuj swoje zachowanie i zmieniaj je. Czy zastanawiasz się dlaczego coś kupiłeś? Co powoduje, że Ci się nie chce pójść biegać? Co powoduje, że się obżerasz pomimo, że jest Ci potem niedobrze? Zastanawiaj się nad sobą, wyciągaj wnioski i wdrażaj w życie. Oszczędzisz czas, nerwy i pieniądze.
- ❖ Nie obwiniaj się, jeśli Ci się nie udaje.
- ❖ Czytaj dobre blogi z dziedziny finansów osobistych.
- ❖ Nie bądź samolubem i wymieniaj się informacjami ze znajomymi.
- ❖ **Zrób własną listę pomysłów na oszczędzanie.**